

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Far folk un heymland

Markiš, Perec D.

זערעפּ, שיקראט

Moskve, 1943

מי א עגראה הרעד!

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8230

— נעקָםַע פֶּאֲרֵ דִּי טַעכְטָעֵר דִּי פָּאָרְפִּינִיקְטָעֵ אַינְ שָׁאנְדָן!
— נעקָמַע פֶּאֲרֵ דִּי הַיִּמְלָאֹזֵן-וּוְאָגְלָעָנְדָע יַעֲסּוּמִיםִם!
עס לַיְיגַט נִיטָּאַבְּנֵן זַיְכָּבָא דַעַמְּ סַאֲטָן אַינְ פָּאָרְשָׁתָאָנדָן,—
פָּוּנְ וּוּעַלְכָעֵ שְׂטִיכְגַּנְ אַוִּיסְגָּעָרִיסְן הַאַסְטָרְ זַיְכָּ, פָּוּנְ וּוּעַלְכָעֵ צְרוּמָעָן!

- נעקָםַע פָּאָר בְּאַגְּרָאַבְּעַנְעַ, צַעֲבָרָאַקְטָעַ לְעַבְּעִדְיקָעַרְהַיִיט!
- נעקָמַע פָּאָר דָּעֵר עַדְד, פָּאָרוֹוָאַנְדְּלַטְעָר אִינְ קְוֹוָאַרְיִים!

א בעזשבן וווערט געבעי מיט וויאי געפירות.
איהם פאָרוּצַן קײַן קוּיעַכ אונַ געַדוֹלַד איז שׂוֹין נִיטָאַ מעָר!
עם מאָנט דאס בְּלוֹט ס'פֿאָרְגַּאָסְעָנָע: — פֿאָרְנִיכְתָּן!
עם שְׂרִיעַן בֵּינְעַר פּוֹן פֿאָרְפִּינְיִקְטָּע: — נַעֲקָמָע!

דערה ארגז אימוי

דערה הארגע אים, דעם פֿינְט, ווּ נְאָר דו אִם דערזעסט!
דער מאָרדע אַים, ווּ נְאָר פֿון ערצעז ער באָוּוּיז זִיכְן!
צעטראָטן האָט ער העפְּקָעָר דיִין פֿאָרָה אָרְעוּוּטָע נְעֵסְט,
מייט שאָנד באָדָעָט דיִין לִיבְסָטָע אָונְג גַּעֲטְרִיכְסָטָע...

האך אָפַ זִינֵּג האנט, ווּוֹ גָּאָר עֶר שְׁטוּעָקָט זַי אַרְוִיס,
דָּעַם טַוִּיט דָוָרְכַ פִּיעִיר אַטְעָם אָוּמְעָצָומַ אַרְיִינַ אִימַן!
עֶר האט דִּינֵּג קִינְד דָעַט קָאָפַ צְעַפְלָעַט באָ דִיר אַינְ הוּיוֹן
אָונֵג אָפַ דִּי אַוִיגֵן פּוֹנַג דָעַר מָוְתָעַר עַס פָּאַרְפִּינִיקָט.

פארלענד אים אפנ' וועג, ווּ נאָר זיך ער פֿאַרטְרוּיט,
אם יעדן טראָט גֿלִיכֿ ווי אַ שָׁאָטָן נאָכ אַיִם לוֹיעֶר;
ער האָט דִּינָן פֿעַלְד פֿאַרְוּיסְט, באַרוּבִּט דִּינָן בְּרוּיט
אונָן אַנְגָּעוֹזִיגָּט אַ יְעַדְעַר גְּדוֹזָן מִיט פֿינָן אָונָן טְרוּיעֶר.

פארטיליק אים באטאג, פארטיליק אים באנאכט,
אָפַ מִילְשְׁטִינְגֶּר פֿוֹן בְּרוּבְּעַנְדִּיקְּן צָאָרָן אִיבְּעַרְמָל אִים;
עָרַ הָאָט דָּעַם אָוּמְגָלֵיךְ אִין דִּיְגַּן פְּרִידְלָעַךְ לְאָנְד גֻּבְּרָאכְט
אוֹג רִיכְסְּטָמִיט וּוּוֹט צּוֹמֵה הָאָרֶץ זִיכְּרָוִי אַקְלָאַלְעַ.

וְאֵל אִבְּ דַעַר שְׁלָאכֶט קִיְינַמָּס נִיט וּוִיסְנַדְּיִינַג עֲזֹוֹאָג,
וְוַעֲבָן קַעֲגָן פִּינְיַנְט צָעְגָּלָאנְגַּצְט דִּיְיַנְט שְׁוּעָרְד זִיכְרַי גַּעַטְרִיעְיָא;

דעם בוים, וואס האסט געללאנט, האט ער א שיקערער צעהאקט,
די שטוב, וואס האסט געבעיט, האט ער געלאות מיט פיעיר.

דערווארג אים! אונ דעם גיפט זייןעם מיט אים צעשייד!
אינ אלע זיינט פיר אפ אש אונ שטוויב צעוווי אים!
באגראָבן האט ער דאָ דינן מאמען לעבעדיקערהייט
אונ האט איר קייזער אויב נעלעסטערט, רויטארמייער.

גלי אויס אים אינ דער לופט אונ און יאמ אונ אפ דער ערדי!
דינגע צעליטע בייטן לאָז אים ניט פאָרדאָרבּן.
די קנעכטשאָפט טראָגט ער אפ זיינ אָפֿגערויבּטער שווערד,
דעם טויט, ווי פונ א קויש, ער זיינט פון א שאָרבּן.

פאָרגניכט אונ אונטערברעכ אים זיינע טרייט,
אונ פיעיר-בערג פֿאָרלִיג אים אפ די וועגן;
דער דנייעפּער קרעכט מיט קייטן-וואָאי געשמידט,
דער שטילער דאנ הייבט אוֹפּ זיך איבער ברעגן

אונ פֿאָכּעט אוֹפּ איבער דעם גינגעַלְדַעַנְעַם סטעפּ
ווי אָקּוֹאַצְקָע אוֹיסגעַלְיִיפּטָע סאָבלִיעַ.
— זאָל גיינ דער שנייט אָפּ סוֹינְעַס אָמוֹוִירְדִּיקָע קעֶפּ!
עס שלאָגָן פֿוֹנְקָעָן אוֹיס די פֿערד, זוי רײַסְנָן זיך אונ צאָפּלָעָן.

דאָס הארץ פֿאָר שטוּרָעָם גיט זיך אָ צעכְרָאָסְטָן,
אָפּ פֿאָנָעָן לאָזָן זיך אָרָאָפּ אָלִין די שטערן.
— זאָל ניט דער טְרוּיְעַר אָפּ-עֲמָעָן דְּיִינְדָּו, נאָר האָס!
אונ זאָל דְּיִינְדָּו שְׁלָאָפּלָאָזְקִיט זְיִינְדָּו — נְעַקְאָמָעָן, ניט קיינ טְרוּדָן!

פאָרִיאָסְעַמְטָן קוּקָט דער וואָלְד, ווי סְטְרִיְיבָּט דער פֿיְינְטָן דְּיִינְדָּו טְאָטָן אַיְן
דער פרעַמְד

אָפּ קנעכטשאָפט, אונטער שווערד באָוָאָכָט דְּאָרט;
— אַיְן רֵיְפָן פְּלָאָמִיקָע פֿאָרְצִי אִים אָונְ פֿאָרְקְלָעָם,
דער שלאָג אִים, רוּיטְאָרְמִיעַר! אָנְ רַאְכְמָאָנָעָס אִים דְּעָרָהָאָרְגָּעָן!

דְּיִינְדָּו שְׁוּעַסְטָעָר טְעַר גַּעַמְאָכָט צָו שָׁאָנְד אָונְ שְׁפָאָט,
דְּיִינְדָּו קִינְד גַּעַקְעָט אָונְ עַס פֿאָרְבְּרָעָנְטָן דְּעָרָנְאָכְדָּעָם;
נִיטָּאָ קִינְד לְעַבְנָן אָוָנְטָעָר סְוִינְעָס טְרָאָט!
— דְּעָרָהָאָרְגָּעָן, ווי דְּוָ טְרָעָפְסָט אִים, אָונְ דְּעָרָמְאָרְדָּעָן!